

זוהר היומי

זוהר במדבר – דף קצ"ח ע"א

פרשת בלק

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קצ"ז ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

לְחֹד. וְאֵל שַׁעַר מְקוֹמוֹ לֹא כָּתִיב, אֲלֵא אֶל זִקְנֵי עִירוֹ.

תרגום לעברית

ועם כל זה, אף על גב שכלם יודעים, דין למעלה הוא, משום שבית דין של אמא קרובים הם לישראל ואוחזים בהם, וכל קרוב לא דן דין לקרובים (לקרוביו), ופסול הוא לדין. פתחלה מה כתוב? אל זקני עירו ואל שער מקמו. כיון שראה הקדוש ברוך הוא שהם קרובים, מיד סלק הדין משער מקומו. מה כתוב אחריו? ואמרו אל זקני עירו, לְחֹד. וְאֵל שַׁעַר מְקוֹמוֹ לֹא כָּתִיב, אֲלֵא אֶל זִקְנֵי עִירוֹ.

טקסט הזוהר

בנינו זה ודאי, ולא דשאר עמין. סורר ומורה איננו שומע בקולנו. מאי שנא, דהא בקדמיתא לא כתיב זולל וסובא, ולבתר כתיב זולל וסובא. אלא מאן גרים להו לישראל, למיהוי סורר ומורה לגבי אבוהון דבשמאי, בגין דאיהו זולל וסובא, בשאר עמין דכתיב, (תהלים קו) ויתערכו בגוים וילמדו ממעשיהם וכתיב ויאכל העם וישתחוו, דעקרא ויסודא אכילה ושתיה, כד עבדין בשאר עמין. דא גרים לון, למיהוי בן סורר ומורה, לגבי אבוהון דבשמאי.

בָּגְנוּ זֶה, וְדָאִי, וְלֹא שָׁל שְׁאָר הָעַמִּים. סוֹרָה וּמֶרֶה אֵינָנוּ שֹׁמְעֵי בְּקִלְנוּ. מִה שׁוֹנָה שְׁהָרִי בְּהִתְחַלָּה לֹא כָּתוּב זֹלֶל וְסָבָא, וְאַחֵר כֶּף כָּתוּב זֹלֶל וְסָבָא? אֵלֶּא מִי גָרַם לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל לִהְיוֹת סוֹרֵר וּמֶרֶה לְאַבְיָהֶם שְׂבַשְׁמִים? בְּגִלָּל שֶׁהוּא זֹלֶל וְסָבָא בְּשְׁאָר הָעַמִּים, שְׂכָתוּב (תהלים קו) וַיִּתְּעֲרְבוּ בְּגוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וְכָתוּב (כמדבר כה) וַיֹּאכַל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ, שְׁעָקַר וַיִּסּוֹד אָכִילָה וּשְׁתִּיָּה כְּשֹׁעֲשִׂים בְּשְׁאָר הָעַמִּים. זֶה גוֹרֵם לָהֶם לִהְיוֹת בֵּין סוֹרֵר וּמֶרֶה לְאַבְיָהֶם שְׂבַשְׁמִים.

טקסט הזוהר

וְעַל דָּא וּרְגָמוּהוּ כָּל אַנְשֵׁי עִירוֹ בְּאַבְנִים. אֵלֶּיִן כָּל שְׁאָר עַמִּין, דִּהּוּ מְקַלְעִין לָהּ בְּאַבְנִים, וְסִתְרִין שׁוֹרִין, וּמִנְתְּצִין מִגְדָּלִין, וְלֹא מִהֲנִי לֹון כָּלוּם. כִּיּוֹן דְּשִׁמְעַ מִשָּׁה כְּדִין, כָּתַב פְּרָשְׁתָּא דָּא.

תרגום לעברית

וְעַל זֶה, וּרְגָמוּהוּ כָּל אַנְשֵׁי עִירוֹ בְּאַבְנִים. אֵלֶּה כָּל שְׁאָר הָעַמִּים שֶׁהִיוּ מְקַלְעִים אוֹתָם בְּאַבְנִים, וְסוֹתְרִים אֶת הַחוּמוֹת וּמִנְתְּצִים אֶת הַמְּגִדָּלִים, וְלֹא מוֹעִיל לָהֶם כָּלוּם. כִּיּוֹן שֶׁשִּׁמְעַ מִשָּׁה, אָז כָּתַב פְּרָשָׁה זֹ.

טקסט הזוהר

וְעַם כָּל דָּא הִיפָּה בְּנָשִׁים, טָבָא וַיִּקְרֵא בְּנָשִׁים דְּעִלְמָא. צָאִי לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֹּאן, הָא אוֹקִימָנָא, אֵלֶּיִן בְּתִי כְּנִסְיוֹת וּבְתִי מְדֻרָּשׁוֹת. וְרַעֲי אֶת גְּדִיּוֹתֶיךָ, אֵלֶּיִן יְנוּקֵי דְּבִי רַב, דְּלֹא טַעְמוֹ טַעַם חוּבָא בְּעִלְמָא. עַל מִשְׁכָּנוֹת הָרוּעִים, אֵלֶּיִן מְלַמְדֵי תִינוּקוֹת וְרִישֵׁי יְשִׁיבוֹת.

תרגום לעברית

וְעַם כָּל זֶה - הִיפָּה בְּנָשִׁים, טוֹבָה וְנִכְבְּדָה בְּנִשְׁוֹת הָעוֹלָם. צָאִי לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֹּאן, הָרִי בְּאַרְנוֹ - אֵלֶּה בְּתִי כְּנִסְיוֹת וּבְתִי מְדֻרָּשׁוֹת. וְרַעֲי אֶת גְּדִיּוֹתֶיךָ - אֵלֶּה תִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבִּין שֶׁלֹא טַעְמוֹ טַעַם חָטָא בְּעוֹלָם. עַל מִשְׁכָּנוֹת הָרֹעִים - אֵלֶּה מְלַמְדֵי תִינוּקוֹת וְרִישֵׁי

טקסט הזוהר

דָּבָר אַחֵר עַל מִשְׁכָּנוֹת הָרוּעִים, חָסֵר ו'. אֵינּוֹן בִּישִׁין, אֵלִין מַלְכֵי הָאֱמוּרִי, דְּנִטְלוּ יִשְׂרָאֵל אֶרְעָא דְלִהוֹן, לְרַעֲיָא מְקַנְיָהוֹן, וּלְבִי מְרַעָה יִהֵב יִשְׂרָאֵל אֶרְעָא דָּא. כְּדִין שְׁמַע בְּלָק, דְּאֶרְעָא דִּהּוֹת חֲשִׁיבָא כָּל כָּה, עֲבָדוּ יִשְׂרָאֵל קֶרְבָּא דָּא, וְסִתְרוּ לָהּ, עַד דְּשׁוּוּ לָהּ בִּי מְרַעָה. כְּדִין אֲשַׁתְּדֵּל בְּכָל מָה דְּאֲשַׁתְּדֵּל, וְשַׁתַּף בְּהַדִּיָּה לְבַלְעָם.

תרגום לעברית

דָּבָר אַחֵר עַל מִשְׁכָּנוֹת הָרוּעִים, חָסֵר ו' - אוֹתָם רָעִים אֵלוּ מַלְכֵי הָאֱמוּרִי שֶׁלְקָחוּ יִשְׂרָאֵל אֶת אֶרְצָם לְרַעוּת מְקַנְיָהֶם, וּלְבֵית מְרַעָה נָתַן יִשְׂרָאֵל אֶרֶץ זֹו. אַזְ שָׁמַע בְּלָק שֶׁהָאֶרֶץ שְׁהִיתָה חֲשׁוּבָה כָּל כָּה, עָשׂוּ יִשְׂרָאֵל קֶרֶב זֶה וְסִתְרוּ אוֹתָהּ, עַד שֶׁשָּׁמוּהָ בֵּית מְרַעָה. אַזְ הִשְׁתַּדֵּל בְּכָל מָה שֶׁהִשְׁתַּדֵּל, וְשַׁתַּף אֶתוֹ אֶת בַּלְעָם.

טקסט הזוהר

וַיֵּרָא בְּלָק, רַבִּי חִזְקִיָּה פֶּתַח, (ישעיה נו) כֹּה אָמַר יְיָ שְׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי קְרוּבָה יִשׁוּעָתִי וְגו'. כִּמָּה חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאָף עַל גַּב דְּאֵינּוֹן חָאבוּ קָמִיָּה, וְחֲבִין קָמִיָּה בְּכָל זְמַנָּא וְזְמַנָּא, אִיהוּ עֲבִיד לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, זְדוֹנוֹת כְּשָׁגָוֹת.

תרגום לעברית

וַיֵּרָא בְּלָק. רַבִּי חִזְקִיָּה פֶּתַח, (ישעיה נו) כֹּה אָמַר ה' שְׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי קְרוּבָה יִשׁוּעָתִי וְגו'. כִּמָּה חֲבִיבִים יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁאֵף עַל גַּב שְׁחָטָאוּ לִפְנֵיו וְחוֹטְאִים לִפְנֵיו בְּכָל פַּעַם וּפַעַם, הוּא עוֹשֶׂה לְיִשְׂרָאֵל זְדוֹנוֹת כְּשָׁגָוֹת.

והכי אמר רב המנונא סבא, תלת דינין בבי דינא, תקינו (ס' א רבנן) בסדרי מתניתא. חדא, קדמיתא, בארבע אבות נזיקין השור וכו'. תנינא, טלית דאשתכח. תליתא, שותפין ורזא דאבידה. מאי טעמא. אלא, קודשא בריך הוא בכל זמנא, עביד לון לישראל זדונות כשגגות. ואינון דסדרו מתניתין דתלתא בבי, הכי סדרו, ארח דקרא נקטו, דכתיב, (שמות כב) על כל דבר פשע, והאי פשע איהו דלאו בזדון, ומאן איהו. על שור, על חמור, על שעה, דא בבא קמא, דהכא הוא באינון מלין. על שלמה, דא בבא מציעא, על כל אבדה, דא בבא תליתא.

תרגום לעברית

וכך אמר רב המנונא סבא, שלשה שערי דין תקנו (חכמים) בסדרי המשנה: אחד - ראשון בארבעה אבות נזיקין, השור וכו'. שני - טלית שנמצאה. שלישי - שתפים וסוד אבדה. מה הטעם? אלא הקדוש ברוך הוא בכל זמן עושה לישראל זדונות כשגגות, ואלו שסדרו משניות של שלש בבות - דרך הכתוב נקטו, שכתוב (שמות כב) על כל דבר פשע, וזהו פשע שלא בזדון, ומהו? על שור, על חמור, על שעה - זה בבא קמא, שפאן הוא באותם דברים. על שלמה - זו בבא מציעא. על כל אבדה - זו בבא תלשית.

טקסט הזוהר

דארח קרא נקטו. דכד מטא לבבא מציעא, הוה אמר, שירותא דקא נקטו בטלית דא, אמאי. כיון דאשתכח קרא, אמר, ודאי דא הלכה למשה מסיני, וביארו כל מלי דרבנן.

תרגום לעברית

שדרך הכתוב לקח. שכשמגיע לבבא מציעא, היה אומר: ראשית שלקחו בטלית זו למה? כיון שנמצא פסוק, אמר: ודאי זו הלכה למשה מסיני, וביארו כל דברי חכמים.

כֹּה אָמַר יי, מַאי שָׁנָא בְּכָל דּוּכְתָא דְנִבְיָא, דְכָתִיב כֹּה אָמַר יי, וּבִמְשָׁה לָא כְּתִיב הָכִי. אָלָא, מְשָׁה דִּהּוּת נְבִיאוּתִיהּ מִגּוֹ אֶסְפֵּק לְרִיזָא דְנִהָרָא דְלַעֲיָלָא, לָא כְּתִיב בֵּיהּ כֹּה. אָבֵל שְׂאָר נְבִיָאִים, דִּהּוּ מִנְבָּאִין מִגּוֹ אֶסְפֵּק לְרִיזָא דְלָא נִהָרָא, נְבִיאוּ מִגּוֹ כֹּה. (נ"א לאחזאה דכלא איהו חד בלא פירודא דאף על גב דאמרו וכו', לא אמרו אלא מגו כ"ה) (במדבר כ"ב) וְעֵתָה לָכֶּה נָא אָרָה לִי אֵת הָעָם הַזֶּה וְגו'. וְעֵתָה, רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, אָמַר הֵהוּא רָשָׁע, וְדַאי שְׁעֵתָא קִיַּמָּא לִי לְמַעַבְדַּ מַּה דְאֵנָּא בְּעִי. חֲמָא, וְלָא חֲמָא יָאוּת. חֲמָא כְּמַה אֶלְפִין נִפְלִין מִיִּשְׂרָאֵל עַל יְדוּי לְזִמְן זְעִיר, אָמַר וְדַאי הַשְׁתָּא שְׁעֵתָא קִיַּמָּי לִי. וּבְגִין כֹּךְ וְעֵתָה, וְלָא בְּזִמְנָא אַחֲרָא.

תרגום לעברית

כֹּה אָמַר ה'. מַה שׁוֹנָה בְּכָל מְקוֹם שֶׁל נְבִיָאִים שֶׁכְּתוּב כֹּה אָמַר ה', וּבִמְשָׁה לָא כְּתוּב כֹּךְ? אָלָא מְשָׁה שֶׁנִּבְּוֶאתוּ הִיָּתָה מִתּוֹךְ אֶסְפֵּק לְרִיזָא הַמְּאִירָה שֶׁלְמַעַלָּה, לָא כְּתוּב בּוֹ כֹּה. אָבֵל שְׂאָר הַנְּבִיָאִים שֶׁהָיוּ מִתְנַבְּאִים מִתּוֹךְ אֶסְפֵּק לְרִיזָא שְׁלֵא מְאִירָה, הִתְנַבְּאוּ מִתּוֹךְ כֹּה. (להראות שהכל הוא אחד ללא פרוד, שאף על גב שאמרו וכו', לא אמרו אלא מתוך כה). וְעֵתָה לָכֶּה נָא אָרָה לִי אֵת הָעָם הַזֶּה וְגו'. וְעֵתָה, רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, אָמַר אוֹתוֹ רָשָׁע, וְדַאי הַשְׁעָה עוֹמְדָת לִי לַעֲשׂוֹת מַה שְׁאֲנִי רוֹצֶה. רָאָה, וְלָא רָאָה יָפָה. רָאָה כְּמַה אֶלְפִים נוֹפְלִים מִיִּשְׂרָאֵל עַל יְדוּי לְזִמְן מוֹעֵט, אָמַר, וְדַאי הַשְׁעָה עוֹמְדָת לִי, וְלִכְּנָן וְעֵתָה, וְלָא בְּזִמְן אַחֲרָא.

טקסט הזוהר

לָכֶּה, לֶךְ מִבְּעֵי לֵיָּהּ, מַאי לָכֶּה. אָמַר, נִזְדַּרְזוּ גְרַמֵּן לְהֵהוּא דִּרְחִיף בְּגִדְפוּי עַלִּיָּהּ, לְהֵהוּא דְשִׁמְיָה כ"ה. וְעֵתָה לָכֶּה, נִגַּח קִרְבָּא בְּהֵהוּא כ"ה. (ועתה לכה כמה דאת אמר (מלכים ב' ג') (ועתה לשלל מואב)

לכה, ?, לך היתה לו לכתב! מה זה לכה? אמר, נזרז עצמנו לאותו שמרחף בכנפיו עליהם לאותו ששמו כ"ה. ועתה לכה, נצור קרב באותו כ"ה. (ועתה לכה, כמו שנאמר (מלכים ב ג) ועתה לשלל מואב).

טקסט הזוהר

אמר, עד השתא לא הוה בעלמא מאן דייכול להו, בגין ההוא פטרוניא דקיימא עלייהו, השתא דשעתא קיימא לו, לכה נעביד קרבא. וכל עיטא דההוא רשע לכ"ה הוה, דכתיב ואנכי אקרה כה אעקר לההוא כה מאתריה. ותרנוייהו בעיטא בישא להאי כה הו, כמה דאת אמר (תהלים ב) על יי ועל משיחו, לא ידעו דהא לבתר, האי כ"ה אעקר לון מעלמא.

תרגום לעברית

אמר, עד עתה לא היה בעולם מי שיכול להם, בגלל אותו הפטרוני שעומד עליהם. כעת שהשעה עומדת לנו, לכה נעשה קרב. וכל עצת אותו רשע לכ"ה היתה, שכתוב ואנכי אקרה כה. אעקר את אותה כה ממקומה. ושניהם בעצה רעה היו לכה הזו, כמו שנאמר (תהלים ב) על ה' ועל משיחו. לא ידעו שהרי אחר כך הכה הזו תעקר אותם מן העולם.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (קצ"ח ע"ב) ♦

טקסט הזוהר

כי עצום הוא ממני. וכי עד ההוא שעתא אן אגחו ביה קרבא ונצחו ליה. באן אתר אערעו בחרבא דלהון, והו גבריין

כי עצום הוא ממני. וכי עד אותה שעה איפה ערכו קרב בו ונצחו אותו? באיזה מקום נפגשו בחרבם והיו גברים כגבורים להראות גבורתם? מה זה כי עצום הוא ממני? אלא אותו רשע היה חכם וראה למרחוק. ראה את דוד המלך שבא מרות המואביה גבור תקיף כאריה, ועשה קרבות תקיפים ונצח את מואב, ושם אותם תחת רגליו. אמר, עצום הוא. אותו שירש אותה גבורה, מלך אחד מהם יצא מאתנו להשמיד את מואב.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.